

Afgørelser – Reg. nr.:

Fredningen vedrører:

Bemærkninger:

Bemærkninger om formål og bestemmelser:

Denne fredning indeholder ingen udtrykkelig formålsbestemmelse. Formålet må derfor udledes ud fra en fortolkning af fredningsafgørelsen. I dokumentet er de generelle bestemmelser fremhævet. Den fremhævede tekst er vejledende og er fremhævet som hjælp til læseren. Fredningens generelle bestemmelser kan også optræde uden for de markerede områder. Et fuldstændigt billede af formål og bestemmelser forudsætter, at hele afgørelsen fra fredningsnævn og Overfredningsnævnet/klagenævn læses.

[Tryk her for at komme direkte til den vejledende fremhævning af bestemmelserne](#)

Domme:

Taksationskommissionen:

Overfredningsnævnet:

Fredningsnævnet:

Kendelser:

Deklarationer:

Dispensationer: sidst i filen med nyeste til sidst

FREDNINGSNÆVNET>

U D S K R I F T

af

Forhandlingsprotokollen for Fredningsnævnet for Bornholms Amt.

Mellem Bestyrelsen for Ibsker Husmandsplantage paa den ene Side og Formanden for Foreningen "Bornholm", Rektor Koefoed, Formanden for den lokale Afdeling af Danmarks Naturfredningsforening, Dr. Madsen, og Statens Tilsynsførende med de private Skove, Skovrider Bramsen, paa den anden Side er indgaaet følgende Overenskomst:

Man erkender fra begge Sider, at det er ønskeligt, at en Del af Ibsker Højlyng bevares for Eftertiden i en saadan Tilstand, at kommende Slægter kan faa et Indtryk af Højlyngens oprindelige Udseende, og saaledes, at Billedet af dens geologiske Ejendommeligheder, de karakteristiske Sprækkedale, ikke udviskes.

Til dette Formaal er der opnaaet Enighed om en Fredning, for hvilken nedennævnte Bestemmelser skal være gældende:

1.

De fredede Arealer er følgende (jfr. dog Post 11):

- a. Det ikke tilplantede Stykke af Husmandsplantagen, begrænset i Nord af Plantagens Nordgrænse, i Øst af et lille Dalstrøg lige vest for Stendalen, i Syd af en Linie fra den gamle Plantnings Nordgrænse syd for Midterpelten til et Punkt ca 20 m syd for Pelten Aarsdale Ret, i Vest af en brudt Linie fra dette Punkt til et Punkt ved Ormedalen vest for Gaasemyren og videre langs Ormedalens østre Væg til Plantagens Nordgrænse.
- b. Kodal fra Vejen nord for Dalen til Plantagens Sydgrænse. I Øst er Grænsen Stien langs Kodals østre Væg, i Vest den gamle Plantning.
- c. Partiet om "Lille Gryde", begrænset mod Nord og Vest af Stien fra Rokkestensvejen til Grydedal, mod Syd af Plantagens Sydgrænse, mod Øst af den gamle Plantning.
- d. Grydedal fra "Store Gryde" til Dybedal, begrænset mod Nord af Fortsættelsen af den under c nævnte Sti, mod Syd af Plantagens Sydgrænse.
- e. Dybedal fra Plantagens Nordgrænse til en Linie i Forlængelse af Grydedal, mod Øst og Vest er Grænserne de gamle Plantninger.
- f. Stendal fra Plantagens Nordgrænse til den omtalte Linie i Grydedal. Forlængelse, mod Øst og Vest er Grænserne de gamle Plantninger.

Det under 1a anførte Areal, der ved en af Landinspektør Kofoed foretagen foreløbig Opmaaling er anslaaet til ca 40 ha, afmærkes med tydelige Skelsten ikke alene i Hjørnerne, men ogsaa i de rette Grænse-linier. Der fremskaffes et Kort med 3 Kopier over det Stykke af Hus-mandsplantagen, indenfor hvilket de fredede Arealer ligger. Paa Kortet skal Grænserne for de fredede Omraader være tydeligt afsatte med Angivelse af, hvor de enkelte Skelsten staar. Paa disse Kort skal ligeledes være afsat Beliggenheden af Dale, Vandhuller, Stier, Pelte m.m. Endvidere skal det af Kortet fremgaa, hvilket Matr.Numre de fredede Arealer omfatter.

Omkostningerne ved Opmaalingen og Afmærkningen samt ved Udfærdigelsen af Kort med Kopier afholdes af Foreningen "Bornholm".

3.

Til at overvaage Fredningsbestemmelsernes Overholdelse nedsættes et Kontroludvalg, bestaaende af Amtmanden over Bornholms Amt, Formanden for Naturfredningsnævnet for Bornholm, Formanden for Foreningen "Bornholm", Formanden for Nationalforeningen "Bornholm" i København, Formanden for den lokale Afdeling af Danmarks Naturfredningsforening samt Statens Tilsynsførende med de private Skove paa Bornholm. Udvalget fastsætter selv de nærmere Regler for dets Virksomhed. De nuværende Indehavere af de nævnte Embeder og Stillinger har alle erklæret sig villige til at fungere som Medlemmer af Udvalget. Skulde en af de anførte Institutioner blive nedlagt eller en af Indehaverene være uvil-lig til at indtræde i Udvalget, kan dette ved Beslutning af de øvrige Medlemmer supplere sig med et Medlem, der skønnes bedst muligt at kunne træde i det udtraadte Medlems Sted. Dersom Foreningen "Bornholm" op-hører at eksistere, kan Kontroludvalget træffe Overenskomst med en anden Institution om Overtagelse af de Foreningen i Posterne 6 og 7 tillagte Rettigheder og Pligter.

4.

Husmændene beholder Ejendomsretten til de fredede Arealer og skal udrede alle Skatter og Afgifter, der hviler eller maatte komme til at hvile paa disse.

5.

Husmændene beholder Jagtretten paa de fredede Arealer, dog er Enkeltmandsjagt ikke tilladt, ejheller Udsætning af Gift. Jagten maa kun drives af en Jagtforening. Jagt maa ikke afholdes i Tiden fra 1.

Marts til Hare- eller Raavildtjagten gaar ind om Efteraaret.

6.

De fredede Arealer maa ikke beplantes. Naar Kontroludvalget skønner, at der bør foretages Hugst i de bestaaende og senere opkommende Bevoksninger, foretages saadan Hugst paa Foreningen "Bornholm"s Bekostning, Foreningen er da berettiget til at raade over de ved Hugsten fremkomne Skoveffekter m.v.

7.

Der maa ikke brydes, hugges eller bortføres Sten fra de fredede Arealer. Kontroludvalget kan dog anvise Steder, hvorfra Stenmaterialer kan tages til Brug ved Anlæg eller Udbedring af Veje og Stier inden for de fredede Omraader. Kontroludvalget kan bemyndige Foreningen "Bornholm" til uden Udgift for Husmændene at anlægge og vedligeholde Veje og Stier indenfor de fredede Omraader.

8.

Ler- eller Sandgravning, Gravning eller Skæring af Tørv, Græs-slet eller Græsning af Kreaturer maa ikke finde Sted indenfor de fredede Omraader. Skulde der undtagelsesvis blive Trang til Lyng til Kreaturfoder, er Husmændene berettigede til at tage denne i de vest for Majdalen og øst for Tamperdalen liggende Dele af det under 1 a fredede Areal. Imellem Majdalen og Tamperdalen maa Lyng-høst kun finde Sted med Kontroludvalgets Samtykke.

9.

Paa de fredede Omraader maa der ikke opføres Bygninger af noget Art, ejheller Sommerhuse, Kiosker, Boder, Udsalg eller lignende, og der maa ikke gives Tilladelse til Lejrslagning og Optænding af Baal indenfor disse Omraader.

10.

Der skal være Adgang for alle og enhver til at færdes til Fods paa det fredede Omraade og til at opholde sig dersteds.

11.

Indenfor de fredede Arealer maa der ikke anlægges Veje uden Kontroludvalgets Samtykke. Skulde der blive Tale om Opførelse af en Opsynsmandsbolig, maa denne ikke anlægges øst for Alterstensvejen.

Ved Nyanlæg af Parkeringsplads i den ikke fredede Del af Husmandsplantagen, skal Afstanden fra de fredede Arealers Grænser være mindst 100 Meter.

Paataleret med Hensyn til Overtrædelser af Fredningsbestemmelserne, derunder ogsaa Bestemmelsen i Post 11, har saavel Kontroludvalget som Fredningsnævnet for Bornholm eller den Institution, der maatte træde i Stedet for samme.

For de Indgreb i Husmændenes Dispositionsret, som disse Fredningsbestemmelser medfører, ydes der Husmændene en Erstatning paa 3500 Kr., der udredes af Foreningen "Bornholm" i 2 Rater paa 1750 Kr., første Rate en Maaned efter Fredningsdeklarationens Tinglysning, anden Rate Aarsdagen derefter.

Nærværende Deklaration underskrives af Opretterne - for Husmandsplantagens Bestyrelses Vedkommende efter vedtagtmæssig Godkendelse paa et Møde af Husmændene.

Deklarationen oprettes under Forbehold af Landbrugsministeriets Approbation, særlig ogsaa med Hensyn til Ophævelsen for de fredede Arealers Vedkommende af den ved den kgl. Udmarkskommissions Udfærdigelse af 24. August 1866 fastsatte Tilplantningspligt.

Naar Approbationen foreligger, vil Deklarationen være at overgive til Fredningsnævnet for Bornholms Amt for at tilføres dennes Protokol overensstemmende med Naturfredningslov 8. Maj 1924 § 7.

Deklarationen bliver derhos at tinglyse og at notere som Hæftelse paa de Matr. Numre, paa hvilke de fredede Arealer og de Arealer, som omfattes af Bestemmelserne i Post 11, ifølge Landinspektørattest er beliggende.

Med Hensyn til tidligere Hæftelser henvises til de paagældende Folier i Tingbogen.

Denne Overenskomst er enstemmigt vedtaget ved en ekstraordinær Generalforsamling den 27. Februar 1932.

For Ibsker Husmandsplantage: Georg Jensen
Jens Mortensen Andr. Kofoed. valgt Forhandlingsleder.

S. Bidstrup Jens Ipsen Chr.
Niel Nielsen

Rønne den 8. Marts 1932.

M. C. Kofoed.

Aakirkeby den 10. Marts 1932

Edg. Madsen

Rømersdal den 12. Marts 1932

I Hænhold til Landbrugsmministeriets Skrivelse af 14. Oktober 1932 til Bornholms Amt erklærer vi undertegnede Deltagere i Oovenstaaende Overenskomst, at vi kan tiltræde de af Amtet og Skovrider Bramsen stillede Forslag om Baandlæggelse af de omhandlede 3500 Kr., nemlig at der ikke af Udmarksbestyrelsen kan disponeres over den indvundne Kapital uden Samtykke af Amtmanden over Bornholms Amt. Renterne skal med Tilslutning af Statens Tilsynsførende anvendes til nyttige Foranstaltninger i Plantagen.

Som Formand for Ibsker Husmands Plantages Udmarks bestyrelse,

Kodal, den 1. November 1932.

Jens Mortensen

Som Formand for Foreningen "Bornholm",

Rønne, den 23. Oktober 1932.

M. C. Koefoed

Som Formand for den lokale Afdeling af Danmarks Naturfrednings forening,

Aakirkeby, den 21. Oktober 1932.

Edg. Madsen

Som Statens Tilsynsførende med de private Skove paa Bornholm,

Rømersdal den 20. Oktober 1932

K. Bramsen

Foranstaaende Overenskomst approberes herved.

Landbrugsmministeriet den 12. November 1932.

P. M. V.

H. Waage.

/J. Wilcke

Foranstaaende Overenskomst er forelagt og tiltraadt af Naturfredningsnævnet, og de vedtagne Fredninger er saaledes underkastede Naturfredningslovens Bestemmelser.

I Hænhold til en af Landinspektør H. Kofoed, Rønne, udstedt Attest berører Fredningerne følgende Matr. Numre og vil være at tinglyse som Hæftelse paa disse, nemlig:

Matr. Nr. 149^{149q}1, 149^{149q}1, 149^{149q}n, 149^{149q}o, 149^{149q}a, 149^{149q}z, 149^{149q}æ, 149^{149q}ø, 149^{149q}am, 149^{149q}an, 149^{149q}ao, 149^{149q}au og 149^{149q}æ af Ibsker Sogn.

Naturfredningsnævnet for Bornholms Amt, den 24. November

Zeuthen

Formand.

1932.

DEKLARATIONER>

Uden stempel og gebyr til
brug for Fredningsplanudvalget.

U D S K R I F T

af

det i akt: skab B nr. 51 beroende deklaration vedrørende matr. nr. 51a
m.fl. Ibsker sogn.

Matr. nr. 51a Ibsker m.fl.
Stempel 2 kr. 00 øre.

Anmelder: Dommerfuldmægtig
Wichmann, Neksø.

D E K L A R A T I O N.

Underskrevne gårdejer L a u r i t s A n d r e a s M i k k e l-
s e n, Klinteby, Ibsker, pålægger herved efter overenskomst med for-
eningen "Bornholm" den mig tilhørende gård i Klinteby i Ibsker følgende
fredningsbestemmelser:

I.

Det på vedhæftede kort med rødt indtegnede areal, der i marken
er markeret ved skelsten, "Klinten" kaldet, undergives en fuldstændig
fredning, således at det stedse skal henligge i sin nuværende tilstand
og offentligheden have fri og uhindret adgang dertil og ret til at op-
holde sig der. På arealet må ingen bygninger, skure o.l. opføres og
barakker, telte o.l. ikke opstilles og der må ikke under nogen form
anbringes industrielle eller landbrugsmæssige anlæg. Skovning af de på
arealet stående træer må kun finde sted med skovriderens samtykke. Even-
tuel opvækst af selvsåede træer kan kræves fjernede af foreningen på
ejerens bekostning. Derimod forbeholdes mig og kommende ejere ret til
at lade kreaturer med undtagelse af tyre græsse på arealet. Til arealet
har offentligheden adgang ad følgende veje og stier:

1) Sydfra ad en markvej, der fra sognevejen fører til et led eller en
stænte i det søndre gårde, 2) østfra ad den nyanlagte sti gennem Hel-
vedesbakkerne, 3) nordfra ad stien i lyngen, 4) vestfra ad en sti, der
kan anlægges fra Rokkestensvejen nord for lynggårdet. Disse bestemmelser
vedrører som kortet udviser matr. nr. 51a, 51b, 149bn og 149bo Ibsker
og begæres ved lysningen noterede på disse lodders tingbogsblade.

II.

Hele gårdens øvrige nord for sognevejen beliggende skovareal under-

gives følgende bestemmelser:

- a. Arealet må ikke udstykkes.
- b. Arealet må ikke bebygges under nogen som helst form, være sig ved bygninger, skure, barakker, telte eller andet.
- c. offentligheden har fri og uhindret adgang til at færdes og opholde sig på arealet.
- d. Industrielle anlæg må ikke anbringes.

Den forstlige udnyttelse af arealet står derimod ejeren fri med undtagelse af det med grønt indtegnede areal syd for Klinten betegnet som 2), hvor hugst kun må finde sted med skovriderens samtykke.

Disse bestemmelser vedrører matr. nr. 51a, 51b, 149bn, 149bo, 149g, 149r og 149be og begæres ved tinglysnigen noterede på disse ladders tingbogsblade.

III.

2 øst for Klinten stående egetræer på kortet betegnede med A og B må ikke hugges eller beskæres.

Denne bestemmelse vedrører matr. nr. 51a.

IV.

Denne deklaration vil være at tinglyse som hæftelse på landbrugs-ejendommen matr. nr. 51a og 38a samt de øvrige nævnte parceller med på-taleret for foreningen "Bornholm" eller den eller de, hvortil foreningen ved tinglyst erklæring måtte have overdraget samme.

Om ejendommens hæftelser og byrder henvises til ejendommens tingbogsblad.

p.t. N e x ø, den 20. september 1934.

L. Mikkelsen.

Til vitterlighed om underskriftens ægthed, dateringens rigtighed og underskriverens myndighed:

Navn: Jac. Wichmann

Navn: P. Jørgensen

Stilling: Dommerfuldmægtig

Stilling: Kontorist

Bopæl: Neksø.

Bopæl: Neksø.

Indført i dagbogen for retskreds nr. 26, Neksø købstad m.v., den 16. oktober 1934.

Lyst. Tingbog: Bd. I II Bl. 205, 206, 136, 146, 232. Akt: skab B. nr. 51

Kort forevist.

Z. B.
Jens Hofod

DEKLARATIONER>

nr., ejerlav, sogn: 51 a m.fl. og Stempel: kr.
(København kvarter) 51 k, alle
eller (i de senderjydske lands- Ibsker sogn
del) og bl. i tingbogen,
art. nr., ejerlav, sogn.

Akt: Skab *B. nr. 51*
(udfyldes af dommerkantoren)

Gade og hus nr.:

Anmelder: Bornholms amts-
kommune, Teknisk
Forvaltning.

8900

22 AUG. 1973

D e k l a r a t i o n .

I anledning af, at Bornholms amtsråd den 19.10. 1972 har givet tilladelse i henhold til § 9 i lov nr. 340 af 13.7. 1972 om by- og landzoner til frastykning af matr. nr. 51 k, Ibsker sogn, fra matr. nr. 51 a, ibd., tillægges der herved Bornholms amtsråd påtaleret over for den deklaration, der den 16.10. 1934 på foranledning af Foreningen "Bornholm" er tinglyst på omhandlede matrikelnumre.

Ovenstående servitut er i henhold til § 10, stk. 1 i loven om by- og landzoner bindende for ejerne og andre indehavere af rettigheder over ejendommene, herunder panthavere.

Om de på ejendommene hvilende servitutter og andre byrder henvises til bladene i tingbogen.

21 AUG. 1973

Rønne, den .....

Bornholms amtsråd.

Jens K. Brandt

Jens K. Brandt

Ib Andersen

Indført i dagbogen for retten

I Rønne den 22 AUG. 1973

Ib Andersen

Lyt. på matr. nr. 51-a, 51-b, 149-bn, 149-bo, 149-g,
Tingbog: Bd. I
Akt: Skab

Nr.

149-r og 149-be Ibsker sogn og
149-bp

V. T. BANG
fm.

Genpartens Rigtighed bekræftes. *M*

DISPENSATIONER>

Afgørelser – Reg. nr.: 00360.00

Dispensationer i perioden: 18-05-1982 - 01-08-2005

18 MAJ 1982

360

Neksø Amatørscene

v/hr. Erik Gornitzka

Kirkestræde 1

3730 Neksø

GENPART til fredningsstyrelsen

til underretning.

D.h.t. Dones skr. af

J.nr.

+ 1 bilag. Modtaget i fredningsstyrelsen

19 MAJ 1982

Overfor fredningsnævnet er der ansøgt om tilladelse til på ejendommen matr. nr. 51-a og 51-k Ibsker at opstille kulisser, publikumstribune og skurvogne m.v. i perioden 1. maj til 1. august i årene 1982, 1983 og 1984 i forbindelse med opførelse af friluftsspil.

Det fremgår af sagen, at ejendommen er beliggende inden for en afstand af 300 m. fra skov, og at foreningen Bornholm og Bornholms amtsråd som påtaleberettigede i h.t. en den 16/10 1934 tinglyst deklaration har tilladt opstillingen.

I medfør af naturfredningslovens § 47 stk. 1 nr. 1 om skovbyggelinie meddeler nævnet herved tilladelse til det ansøgte.

Afgørelsen kan efter naturfredningslovens § 34 og § 58 indbringes for overfredningsnævnet, Amaliegade 13, 1256 København K, af Miljøministeriet, Bornholms amtsråd, Danmarks Naturfredningsforening og Neksø kommune samt nedennævnte skovejere.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede. Fristen kan under særlige omstændigheder forlænges. En tilladelse kan ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage iværksat, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af overfredningsnævnet.

Opmærksomheden henledes på, at der eventuelt tillige kræves tilladelse fra andre myndigheder til udførelsen af projektet.

Genpart af denne skrivelse er sendt til fredningsstyrelsen, Bornholms amtskommune, Danmarks Naturfredningsforening, Neksø kommune og til Eva Margrethe Jensen og Johannes Rømer Madsen som ejere af en del af den tilgrænsende skov.

Lorentzen

Foreningen BORNHOLM
Kanegårdsvej 10
3700 Rønne

*Er der et forhold -
spørgsmål i dette?*

hm

Den 15. april 1982

Til Bornholms Amtskommune
Ullasvej 23
3700 Rønne

Emne : Nexø Amatørscenes opførelse af friluftsspillet
"Under åben Himmel" på KLINT i Paradisbakkerne

Ref. : a) Fredningsdeklaration på matr. nr. 51a m. fl.
af Ibsker Sogn tinglyst den 16. okt. 1934

b) Nexø Amatørscenes dispensationsansøgning af 7.
marts 1982 til Bornholms Amtskommune

Som det fremgår af ref. b har Nexø Amatørscene ansøgt om tids-
begrænset dispensation fra den i ref. a nævnte fredningsdeklarati-
on under gennemførelse af et friluftsspil på KLINT i et begrænset
tidsrum i somrene 1982, 1983 og 1984, hvorefter alle kulisser m.v.
vil blive fjernede.

Ifølge ref. a har Foreningen BORNHOLM påtaleret i omhandlede
fredningssag. Da mange interesser - også botaniske, ornitologiske
og miljømæssige - støder sammen i området om KLINT, anmodede For-
eningen BORNHOLMs bestyrelse om at få lejlighed til sammen med re-
præsentanter fra Nexø Amatørscene at besøgte det område, der i-
følge de hidtil lagte planer vil blive berørt af friluftsspillet.

Påskelørdag den 10. april 1982 besøgtede fem bestyrelsesmed-
lemmer fra Foreningen BORNHOLM benævnte område sammen med to re-
præsentanter for Nexø Amatørscene (Erik Gornitzka og Morten Poul-
sen).

Under forhandlingerne, der foregik i største fordragelighed,
enedes man om følgende :

- 1) Selve scenepladsen med tilhørende kulisser og foranliggende
tilskuerpladser flyttedes ca. 15 - 20 meter længere mod øst,
hvorved man ikke kommer til at berøre en meget interessant
og sjælden kultur af orkidéer.

Frednings-

64/82

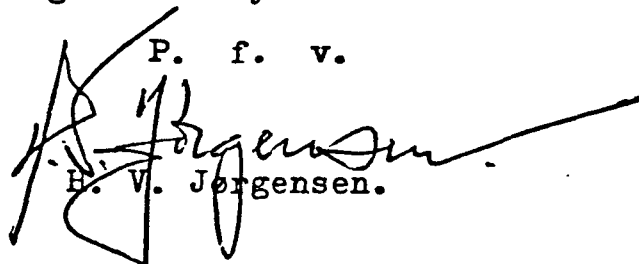
1982-8-30-1-465-25

1982-10-10-1-465-57

- 2) Man vil endvidere på forskellig vis og ganske diskret afskærme det begrænsede område, hvor disse sjældne planter endnu vokser.
- 3) For at lede publikum uden om den botanisk følsomme lokalitet enedes man om, at adgangsvejen til tilskuerpladserne skal gå syd om Lisegård, mod øst ad en eksisterende markvej hen til en eksisterende åbning i et gammelt stengårde og derefter mod nordøst op til tilskuerpladserne.
- 4) Foreningen BORNHOLM vil udpege to i Neksø boende bestyrelsesmedlemmer som kontaktfolk til Nexø Amatørscene. Herved kan hurtig og nem kontakt knyttes, dersom der opstår problemer i forbindelse med indretning af scene, kulisser, tilskuerpladser, toiletter o. lign.
- 5) Man enedes om ikke at nævne navne og sjældenhedsgrad for de i området voksende følsomme planter for ikke at lokke samlere til stedet.

Hvis ovenstående fem på stedet trufne aftaler efterleves, føler Foreningen BORNHOLMs bestyrelse for nærværende, at der er blevet taget tilbørligt hensyn til alle relevante faktorer i området. Foreningens botaniske sagkyndige har været overlærer Frede Kjøller, Østermarie, der tillige er bestyrelsesmedlem i foreningen.

P. f. v.

H. V. Jørgensen.

Bornholms amtskommune,
Teknisk forvaltning,
Ringvejen 1,
3700 Rønne.

Dags dato har vi tilskrevet hr. Erik Gornitzka, Kirkestræde 1,
3730 Nexø, således:

"Vedr. Martin Andersen Nexø spillet "Under åben himmel". *hsti?*

På foranledning af Deres ansøgning af 7. marts 1982 skal det
hermed meddeles, at Nexø kommunalbestyrelse for sit vedkommen-
de ved mødet den 23. marts 1982 har vedtaget at meddele den
ønskede tilladelse.

Kommunalbestyrelsen forudsætter dog, at De selv indhenter de
nødvendige tilladelser fra Amtskommunen, Fredningsnævnet, Fore-
ningen Bornholm m.fl.

Kopi af denne skrivelse er efter Deres anmodning samtidig her-
med tilsendt Bornholms amtskommune, Teknisk forvaltning, 3700
Rønne. "

Hvilket herved meddeles til orientering.
P.k.v.

Birte Skot-Hansen
Birte Skot-Hansen
formand

J. Anker
J. Anker
kommuneingeniør

MARTIN ANDERSEN NEXØ SPILLET
»Under åben himmel«
PÅ KUNT I PARADISBAKKERNE
23 juni - 11 juli 1982
NEXØ AMATØRSCENE

ved Erik Gornitzka,
Kirkestræde 1, *pv*
3730 Nexø.
Tlf. 99 20 64 dag
99 26 29 aften

Bornholms Amtsråd
Ullasvej 23
3700 Rønne

Nexø, den 7. marts 1982

Dispensationsansøgning:

Nexø Amatørscene ansøger hermed om en tidsbegrænset dispensation fra fredningsdeklaration - tinglyst den 16. oktober 1934 på ejendommene matr. nr. 51 a m. fl. Ibsker sogn - til midlertidigt at opsætte kuliser, publikumstribune og skurvogne på festpladsen på Klint..

De nævnte faciliteter skal benyttes ved opførelsen af Martin Andersen Nexø spillet "Under åben himmel" i perioden 1/5-1/8 i hvert af årene 1982, 1983 og 1984.

Amatørscenen er naturligvis indforstået med at fjerne alt fra pladsen inden den 1. august.

Dog ansøges om tilladelse til at bibeholde den del af kuliserne, der består af granitblokke, indtil den 1. august 1984.

Spillepladsens placering fremgår af vedlagte kortskitse. Plan over pladsens endelige udformning vil senere blive fremsendt til godkendelse.

Kopi af nærværende skrivelse er fremsendt til Nexø Byråd, Foreningen Bornholm samt til Danmarks Naturfredningsforenings lokal-komite med anmodning om en udtalelse.

Med venlig hilsen

Erik Gornitzka
Erik Gornitzka

Fredningsnævnet

for

Bornholms Amtsråd

K 11

64/82
1982. 8

75-1-465-25

72-8-26-52-1-465-25 U

MODTAGET

9 MAR. 1982

BORNHOLMS
AMTSKOMMUNE

FREDNINGSNÆVNET

for Bornholms Amts fredningskreds

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

22 NOV. 2000

REG. NR. Tlf. 5695 0145

Damgade 4a
3700 Rønne
Fax. 5695 0245

REG. NR. 0360.00

Bornholms Amt
Teknisk Forvaltning
Østre Ringvej 1
3700 Rønne

Skov- og Naturstyrelsen
Fredningsregisteret
Haraldsgade 53
2100 København Ø

MPS10067/Sagsbeh: MPS
J.nr. 06.11.01.01.2000-4

Den 20/11-2000

Overfor fredningsnævnet er der ansøgt om tilladelse til afgræsning med kreaturer i forbindelse med naturpleje på fredede arealer i Paradisbakkerne. Projektet er nærmere beskrevet i det til nævnet fremsendte materiale.

Det fremgår af sagen, at arealerne er omfattet af en den 25. november 1932 tinglyst fredningsdeklaration, der har til formål at bevare dele af Paradisbakkerne, Deklaration af 25. november 1932, der har til formål at bevare dele af Paradisbakkerne, så man "**kan få indtryk af Højlyngens oprindelige udseende, og således at billedet af de karakteristiske sprækkedale ikke udviskes**".

Deklarationen fastsætter bl.a.:

"...græsslet eller græsning af kreaturer må ikke finde sted indenfor de fredede områder. Skulle der undtagelsesvist blive trang til lyng til kreaturfoder, er husmændene berettiget til at tage denne i de vest for majdalen og øst for Tamperdalen liggende dele af det under ... fredede areal..."

Når henses til fredningsdeklarationens klare ordlyd, hvorved blandt andet fastsættes, at græsning af kreaturer ikke må finde sted inden for de fredede områder, finder fredningsnævnet ikke i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50 stk. 1 at kunne meddele en generel dispensation til græsning af kreaturer i de fredede områder. En sådan afvigelse fra fredningsbestemmelserne findes alene at kunne ske gennem en hel eller delvis ophævelse/ændring af fredningen, jfr. naturbeskyttelseslovens § 50 stk. 2. Når dog henses til fredningsdeklarationens formål, der efter sit indhold og karakter forudsætter en vis form for natur- og kulturpleje af de fredede arealer, vil fredningsnævnet dog være sindet at meddele en tidsbegrænset dispensation til afgræsning af nærmere beskrevne arealer på de fredede områder under forudsætning, at de for afgræsningen nødvendige indhegninger ikke indebærer en indskrænkning i offentlighedens hidtidige adgang til de fredede arealer.

Nævnets afgørelse er enstemmig.

Afgørelsen kan efter naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 2 indbringes for Naturklagenævnet af offentlige myndigheder, Danmarks Naturfredningsforening og lokale foreninger og lignende, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.

Klage indgives skriftligt til fredningsnævnet, Damgade 4A, 3700 Rønne.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

Genpart af denne skrivelse er sendt til Skov- og Naturstyrelsen, Bornholms Amt, Danmarks Naturfredningsforening og .

F. Schønnemann

Genpart til : Skov- og Naturstyrelsen Fredningsregisteret
Til Deres orientering.

SCANNET

Skov- og Naturstyrelsen
Fredningsregisteret
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Hovedmodtager
Bornholms Regionskom-
mune
Miljø og Natur
Skovløkken 4
Tejn
3770 Allinge

for Bornholms Regionskom-
mune
Damgade 4a
3700 Rønne
Tlf. 5695 0145
Fax. 5695 0245

MPS10821/Sagsbeh. HER
J.nr. 06.11.01.01.2003-16.4

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

7 MAJ 2003

2. maj 2003

Overfor fredningsnævnet er der ansøgt om tilladelse til indhegning og afgræsning af et areal ved Grydedal/Dybedal i Paradisbakkerne. Projektet er nærmere beskrevet i det til nævnet fremsendte materiale.

Det fremgår af sagen, at området er omfattet af en den 25. november 1932 tinglyst deklaration af 25. november 1932, der har til formål at bevare dele af Paradisbakkerne, så man "kan få indtryk af Højlyngens oprindelige udseende, og således at billedet af de karakteristiske sprækkedale ikke udviskes". Deklarationen fastsætter bl.a. endvidere:

"...græsset eller græsning af kreaturer må ikke finde sted indenfor de fredede områder. Skulle der undtagelsesvist blive trang til lyng til kreaturfoder, er husmændene berettiget til at tage denne i de vest for majdalen og øst for Tamperdalen liggende dele af det under ... fredede areal..."

I medfør af § 50, stk. 1 i naturbeskyttelsesloven meddeler nævnet herved dispensation til indhegning og afgræsning af det ønskede areal i 5 år på vilkår, at afgræsning som udgangspunkt foretages af kreaturer, men også med supplement af heste, og at afgræsningen foretages i perioden 15. maj til 1. oktober, dog såvidt muligt i to adskilte perioder i juni og august/sep-tember måneder i det omfang anskaffelsen af afgræsningsdyr måtte gøre dette muligt.

Dispensationen meddeles på trods af fredningens tekstmæssige indhold. Dette skyldes, at efterfølgende erfaringer viser, at en udviskning af billedet af de karakteristiske sprækkedale netop sker, når der ikke sker afgræsning, idet dalen springer i skov. Dispensationen gives således for at søge en gen-etablering af udseendet af det oprindelige landskab som ønskedes bevaret ved fredningen.

Nævnets afgørelse er enstemmig.

Efter naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2 bortfalder tilladelsen, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra dens meddelelse.

Skov- og Naturstyrelsen
J.nr. SN 2001-1211/18-0001
Akt. nr. 5

Afgørelsen kan efter naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 2 indbringes for Naturklagenævnet af offentlige myndigheder, Danmarks Naturfredningsforening og lokale foreninger og lignende, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.

Klage indgives skriftligt til fredningsnævnet, Damgade 4A, 3700 Rønne.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt. En tilladelse må ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage indgivet, kan tilladelsen ikke udnyttes medmindre Naturklagenævnet bestemmer andet.

Opmærksomheden henledes på, at der eventuelt tillige kræves tilladelse fra andre myndigheder til udførelsen af projektet.

Genpart af denne skrivelse er sendt til Skov- og Naturstyrelsen, Bornholms Regionskommune, Miljø og Natur og Danmarks Naturfredningsforening samt Bornholms Statsskovdistrikt.

F. Schønnemann

Genpart til : Skov- og Naturstyrelsen Fredningsregisteret
Til Deres orientering.

Fredningsnævnet for Bornholms Amt
Damgade 4 A
3700 Rønne

Modtager

- 7 APR. 2003

Retten i Rønne

4. april 2003

Naturpleje ved Grydedal/Dybedal i Paradisbakkerne

Bornholms Regionskommune, Natur & Miljø, søger herved Fredningsnævnet om en tidsbegrænset dispensation fra fredningsdeklaration tinglyst 25.11.1932 til at indhegne et areal og lade det afgræsse i forbindelse med naturpleje i Paradisbakkerne.

Formålet med fredningen er at bevare dele af Paradisbakkerne, så man kan få indtryk af Højlyngens oprindelige udseende, og således at billedet af de karakteristiske sprækkedale ikke udviskes.

Deklarationen giver mulighed for at fjerne uønsket opvækst inden for de fredede arealer, men indeholder forbud mod græsning med kreaturer.

Bornholms Amt, Teknisk Forvaltning, søgte i 2000 generel tilladelse til afgræsning med kreaturer i forbindelse med naturpleje på de fredede arealer i Paradisbakkerne. Fra ansøgningen citeres begrundelsen:

"Manglende fjernelse af opvækst bevirkede, at størstedelen af arealerne groede kraftigt til. Kun halvdelen af Årsdale Ret var åben højlyng, mens resten af området fik karakter af skov. Teknisk Forvaltning udarbejdede i 1998 en plejeplan for de fredede arealer. Intentionen i planen er at åbne områderne igen, således at deklarationens sigte opnås. For at undgå genvækst og for ikke at skabe en "økologisk katastrofe" sker fjernelsen af skoven over flere år, ved at man tynder skoven over 2 til 3 gange.

Det overordnede mål er, at de højtliggende områder samt Grydedal og Lille Gryde skal være helt åbne med enkelte ener og eventuelt gamle skovfyr. Sprækkedalene skal fremstå som meget åbne og gennemsigtige løvskove, og hvor jordbunden tillader det være helt fri for træer

J nr. 01 05 10P25 0009

Fredningsnævnet
for 16/03
Bornholms amts fredningskreds

Forvaltningen startede naturplejearbejdet i 1998. Det er imidlertid meget vanskeligt at undgå genvækst af både træer og buske, og det vil være oplagt at lade nogle arealer afgræsse. Ejerne har ikke tidligere været interesserede i afgræsning, men det er de nu."

Fredningsnævnet meddelte 20.11.2000 (j.nr. 06.11.01.01.2000-4) afslag på generel dispensation, men at nævnet, når der henses til fredningsdeklarationens formål, der efter sit indhold og karakter forudsætter en vis form for natur- og kulturpleje af de fredede arealer, vil være sindet at meddele en tidsbegrænset dispensation til afgræsning af nærmere beskrevne arealer på de fredede områder under forudsætning, at de for afgræsningen nødvendige indhegninger ikke indebærer en indskrænkning i offentlighedens adgang til de fredede arealer.

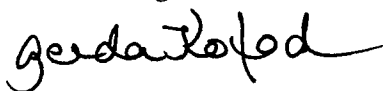
Der søges om dispensation til at indhegne et 2,4 ha stort areal ved Grydedal/Dybedal for at holde den træagtige vegetation nede, så fredningens formål, som bl.a. er at synliggøre de geologiske formationer, opfyldes.

Hegnet bliver et 2-trådet elhegn opsat på firkantede pæle 3 x 3 cm med kraftigere runde eller flækkede lærkepæle som hjørnepæle.

Der etableres låger som markeret på vedlagte kort. Lågerne udføres i savskårede lægter ophængt selvlukkende på pæle tilsvarende lærkepælene til det øvrige hegn.

Arealet ønskes afgræsset med kreaturer og eventuelt heste i en forsøgsperiode på mindst 5 år, idet der skal mindst 5 år til for at se virkningen på vegetationen og få et skøn over publikums reaktioner.

Med venlig hilsen

Gerda Kofoed

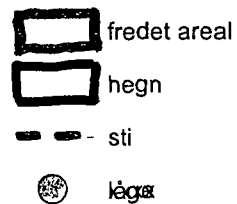
Dir. Tel.: 56922239

tfglk@bora.dk

Bilag: 1 oversigtskort

Naturpleje ved Grydedal/Dybedal i Paradisbakkerne

Mål: 1:4000
Dato: April 2003

J.nr.: 01.05.10P25-0009
Fil: glk\Sager\Grydedal_Dybedal.wor

Natur & Miljø
Østre Ringvej 1
3700 Rønne

Gerda Kofod
Natur & Miljø

Bornholms amts fredningskreds
for 16/07

SCANNED

Skov- og Naturstyrelsen
Fredningsregisteret
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Hovedmodtager
Bornholms Regionskom-
mune
Natur og Miljø
Skovløkken 4
Tejn
3770 Allinge

for Bornholms Regionskom-
mune
Damgade 4a
3700 Rønne
Tlf. 5695 0145
Fax. 5695 0245

HER10287/Sagsbeh. HER
J.nr. 06.11.01.01.2005-29.5
Deres j.nr.

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

- 3 AUG. 2005

1. august 2005

Overfor fredningsnævnet er der ansøgt om, at fredningsnævnets dispensation af 2. maj 2003 til kreaturafræsning af Grydedal/Dybedal i Paradisbakkerne forlænges indtil 30. september 2010.

Det fremgår af sagen, at fredningsnævnet den 2. maj 2003 meddelte Bornholms Regionskommune dispensation til at lade et areal ved Grydedal/Dybedal i Paradisbakkerne afgræsse fortrinsvis af kreaturer i en 5-årg periode fra 15. maj til 15. oktober, dog således at afgræsning såvidt muligt undlades i juli måned. Den nuværende dispensation udløber således i 2008.

Det fremgår af ansøgningen, at det først nu er lykkedes at finde en interesseret kvægbruger, der kunne sætte kvæg på arealet i en 5-årig periode.

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité og Bornholms Statsskovdistrikt har meddelt fredningsnævnet, at man ikke har indvendinger imod, at dispensationsperioden ændres som ansøgt.

I medfør af § 50, stk. 1 i natyrbeskyttelsesloven meddeler nævnet herved dispensation til indhegning og afgræsning af det ønskede areal på vilkår, at afgræsning som udgangspunkt foretages af kreaturer, men også med supplement af heste, og at afgræsningen foretages i perioden 15. maj til 1. oktober, dog såvidt muligt i to adskilte perioder i juni og august/september måneder i det omfang anskaffelsen af afgræsningsdyr måtte gøre dette muligt. Dispensationen er gældende indtil den 30. september 2010.

Nævnets afgørelse er enstemmig.

Efter naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2 bortfalder tilladelsen, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra dens meddelelse.

Afgørelsen kan efter naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 2 indbringes for Naturklagenævnet af offentlige myndigheder, Danmarks Naturfredningsfo-

2007-1211/18-0001
71

rening og lokale foreninger og lignende, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.

Klage indgives skriftligt til fredningsnævnet, Damgade 4A, 3700 Rønne.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt. En tilladelse må ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage indgivet, kan tilladelsen ikke udnyttes medmindre Naturklagenævnet bestemmer andet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af Deres klage, at De indbetaler et gebyr på 500 kr. til Naturklagenævnet. Nævnet vil sende Dem en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget Deres klage fra fredningsnævnet. Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Naturklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk/klagegebyr.htm.

Opmærksomheden henledes på, at der eventuelt tillige kræves tilladelse fra andre myndigheder til udførelsen af projektet.

Genpart af denne skrivelse er sendt til Skov- og Naturstyrelsen, Bornholms Regionskommune, Natur og Miljø og Danmarks Naturfredningsforening.

F. Schønnemann

Genpart til : Skov- og Naturstyrelsen Fredningsregisteret
Til Deres orientering.